

Őrmezői **Morus Szent**
Tamás Egyesület

Morus Tamás Napja | június 22.

A kiadvány anyagának összeállításában az Őrmezői Morus Szent Tamás Egyesület tagjai és támogatói vettek részt. A hosszabb írások szerzőit a kiadványban feltüntettük. A mellékelt képeket egyrészt az Egyesület tagjainak saját amatőr felvételeiből, másrészt Héra András tanár úr által készített képekből válogattuk.

Szerkesztette: Szalánczi Gabriella

Kiemelt támogatónk: Nemzeti Együttműködési Alap

Felelős kiadó: Őrmezői Morus Szent Tamás Egyesület

Budapest, 2021. december

Őrmezői Morus Szent Tamás Egyesület www.omszte.hu

Adószám: 18056824-1-43

Kedves Olvasó!

Szeretettel ajánlom Egyesületünk 2021. évi kiadványát. Az idei év eleje is még a járvány miatti korlátozásokkal indult. De már a nagyböjt utolsó hetének szertartásain és a húsvéti vasárnapi ünnepi szentmisén már a templomban is szabadon vehettünk részt. Ez lélekben megerősített bennünket, mert már mindenkinek nagyon hiányzott a személyes részvétel a szentmiséken.

Lassan javult a járványhelyzet és reméltük, hogy a kitűzött céljainkat meg tudjuk valósítani. Most az év vége felé – visszatekintve az elmúlt időszakra – örömmel írom le, hálát adva a Jóistennek, hogy sikerült terveinket megvalósítani, amelyet nem kis részben annak is köszönhattünk, hogy a Nemzeti Együttműködési Alap 2021-es pályázatán 262 eFt-os támogatást nyertünk. És most lássuk időrendi sorrendben az év eseményeit.

2021. május 7-én, YouTube felvételén Makrai Ritával beszélget Szegedi Zsuzsanna

A mai alkalommal az Őrmezői Morus Szent Tamás Egyesület képviselőjében Makrai Rita a vendégünk.

Köszöntöm az összes nézőt és Titeket.

A beszélgetést kezdhethetnénk azzal, hogy az Egyesület alapításáról beszéljünk. Mikor alakult és milyen céllal alakult az egyesület, kik az alapítók és miért ezzel a névvel indultatok el?

Az alapítás 1992-re nyúlik vissza. Akkor két olyan esemény is volt a magyar társadalomban, vagy Budapest életében, ami egy kicsit könnyebbé tette. Egyrészt odaát – mi Őrmezőn lakunk, az odaát azt jelenti, hogy a vasút túloldalán – felépült az új templom, a Kelenföldi Szent Gellért plébániatemplom. Oda jártak át azok az emberek, akik Őrmezőn laktak, mert nem tudtak hova szentmisére járni. A másik indíték, hogy akkoriban már bimbózott a civil törvény, és akkor többekben az fogalmazódott meg, hogy mi lenne, ha létrehoznánk egy olyan egyesületet, amely fölkarolja azt a célt és kezdeményezést, hogy az őrmezőieknek ne kelljen átjárniuk a vasúton túlra, hanem valahol közelebb, helyben elégíthessék ki azt az igényüket, amely a hitélettel kapcsolatos. Magyarán az akkor kitűzött nagyon bátor és merész cél az volt, hogy épüljön templom Őrmezőn. Ez 1992-ben történt. Az alapító okiratunknak az volt a fő célkitűzése, hogy legyen egy olyan közösség itt Őrmezőn, amelynek a hitéleti szerveződése megoldott, nem csak erre épülne, hanem olyan kulturális és egyéb közösség-szervező dolgokat, rendezvényeket hoznánk létre, amelyek segítik az Őrmezőn lakhatást. Ennyit a kezdetekről.

Miért pont Morus Szent Tamás?

Morus Tamás VIII. Henrik kancellárja volt. Ő nem volt hajlandó szentesíteni VIII. Henrik válását, ezért mártírhalált halt. Őt azért avatta a katolikus egyház szentté, mert a lelkiismeretéhez hű maradvá vállalta a halált. A lelkiismeret szentjének nevezzük. Gyakorlatilag ez volt az a jellemvonása, ami miatt Őt választottuk.

Ez az azonosulás egyfajta küldetésnek is felfogható. Egyrészt egyfajta közösség-építés, és abban az elhivatottságukat megélni szándékozónak hoztátok létre. Az alapítókról egy kicsit tudsz még néhány dolgot mondani? Kiből állt össze, akik ezt erősen elhatározták, hogy ezen az úton haladjatok?

Gyakorlatilag az a kemény mag, a teljesség igénye nélkül: Nemcsics Elek, Forgách Tibor, dr. Matolcsy Károly, Kemenes Gábor, Kiss B. Zsolt, dr. Hubai József, Pálos Jenő és neje, Cseh Zsolt, dr. Rónay Zoltán, az Irányossy házaspár, akik ott voltak. Többségük egy másik korosztály volt hozzám képest. Olyan tizenegynéhány emberről beszélünk. Közülük többen már nem élnek, vagy elköltöztek, de ők hozták létre ezt az egyesületet.

Mikor csatlakoztál?

Ezt most már megmondani sem tudom, még a múlt századra nyúlik vissza, az 1990-es évekre. 1981 táján költöztem Órmezőre, tehát a kötődésem az egy kicsit fiatalabb eredetű. Akkor ismerkedtem meg azokkal az emberekkel, akik ezt az ügyet vitték. Például Dr. Forgách Tibor volt akkor az elnök, és valahogy Ő szippantott be. Én először nem is nagyon gondoltam rá, hogy nekem itt a helyem, mert nem ez volt a fő érdeklődési köröm. De aztán valahogy, ha van lehetőség, csináljunk valamit, ami a közösséget jobban összefogja! Már akkor is inkább az idősebbekre fókuszálva megteremteni a lehetőséget, ez valahogy megragadott.

Milyen tevékenységekről tudsz beszámolni, amelyeket az egyesület az elmúlt évtizedekben végzett?

Először is megszervezte a katolikus szentmiséket. Akkoriban még nem volt más hely, az akkori Közösségi Házzal kötöttünk egy megállapodást és befogadták a vasárnap reggeli szentmiséket a Közösségi Ház nagytermébe. A szertartások előkészítését a tagok végezték és a misét pedig természetesen a Szent Gellért plébániától pap celebrálta. Kelenföldről felváltva jártak át az atyák a szentmiséket megtartani. Onnantól kezdve ez is rendszeressé vált. Elég hamar bekapcsolódott a tevékenységek közé a kultúra, a hangverseny-szervezés. Adottságként itt volt a Weiner zeneiskola. Velük nagyon jó kapcsolat alakult ki, mert az ottani diákok, növendékek számára lehetőséget teremtett az, hogy föllépjenek, szerepeljenek és az általunk szervezett közönség számára pedig egy lehetőség volt, hogy egy igen igényes, magas

színvonalú komolyzenei hangversenyt hallgathatnak. Évente 2-4 alkalommal történt eleinte. Most már kicsit ritkábban. Vonatkoztassunk el attól, hogy pandémia van és minden teljesen másként alakul, de normális időkben ez így történt, hogy a zeneiskola hangverseny termében összejönnek a növendékek és a közönséget pedig mi szervezzük hozzá. Itt kell megemlíteni Héra András tanár urat, aki a kezdetektől kezdve az egészet fölkarolta, óriási tudással, lelkesedéssel bevezeti, szervezi ezeket az eseményeket. Így mindenki számára szép felüdülést ad.

Amiben már nekem is részem volt, közösen szervezi a ti Egyesületek és a Közösségi Ház a Versmaratont. Erről egy kicsit, az indulásról mesélnél nekünk?

Az ötlet onnan jött, hogy három költőnek volt kötődése Örmezőhöz és az Önkormányzat, illetve a Közösségi Ház rendszeresen megünnepelte a Magyar Költészet Napját oly módon, hogy a Költők Parkjában felállított emlékoszlopokat felkereste, megkoszorúzta és egy kis ünnepséget szervezett erre az alkalomra. A Versmaraton ötlete pedig onnan jött, ha már itt van ez az esemény, akkor arra kapcsolódjunk rá, mi is. Mivel országosan is elég divatosak ezek a versmaratonok, amikor valaki elkezd verset mondani, majd aztán folyamatosan jönnek újabb versmondók és addig mondják, mondják, mondják, amíg el nem fogynak, vagy be nem esteledik. Végül is ebben az akkori vezető – Preisinger Éva – nagyon lelkesen a támogatott minket. Ők szervezték meg azt, hogy a koszorúzást követően az ott felállított színpadon – a színpadot a Közösségi Ház hozta – elindulhasson a versmondás. A dolognak az volt a fantasztikus nagyszerűsége, hogy mindenkit, minden korosztályt be tudtunk vonni Örmezőn. Mert úgy indult a dolog, hogy először az óvodások jöttek, akiknek délre vissza kellett érní az óvodába ebédelni. Mindig szinte közelharc dúlt, hogy melyik óvodás csoport kerül sorra először. és melyik az, amelyik csak később. Utána jöttek az iskolások, a szünetekhez és az ebéd rendjéhez igazodva. Szinte minden osztály felvonnult néhány versmondóval. A Kossuth nevelő otthonból, a Weinerből, mindenféle kulturális intézményből jöttek a szavalók. Külön kérdés volt, hogy a civileket hogyan szervezzük meg. Végül is plakáttal, meg személyes ismeretségek révén sikerült összeverbuválni azokat, akik szívesen fölálltak a pódiumra és mondtak vagy olvastak verset. Volt olyan nap, hogy akár százan is jöttek egymás után, így kitöltöttük az időt a koszorúzástól amíg beesteledett. Ezek óriási élmények voltak. Volt olyan versmondó, aki siket és jeltolemacs segítségével mondta a verset. Volt, hogy a Pető Intézettől jöttek el,

és óriási élmény volt számukra, hogy ők itt, fölléphetnek, hogy közönség előtt verset mondanak, holott ezt máskor nem tehetik meg. Kerekes székéből mondhattak verset. Olyan kis művészek jöttek a Weinerből, és a Kossuthból is voltak olyan tehetséges srácok, akiket különösen élvezet volt hallgatni.

Igen ez egy nagyon jó kezdeményezés, én is nagy lelkesedéssel csatlakoztam hozzá, bár én már úgy csöppentem bele, hogy tavaly is meg idén is már on-line formába kellett átmentenünk, de én azt gondolom, erre méltán lehet büszke a ti Egyesületek, meg mi is. Úgy tudom, hogy van, ami rendszeres és minden évben visszatér a Morus-Nap. Ez valami konkrét évfordulóhoz kötődik, miképp ünneplitek?

Ennek a hagyománya is egészen a kezdetekhez nyúlik vissza, hogy valamilyen módon a névadónkról is emlékezzünk meg; így indult a dolog. A hangversenyeken kívül legyen valami más jelentősebb kulturális esemény is. Az elején persze még az ismeretterjesztés miatt többször előfordult, hogy Morus Tamás személyéhez kapcsolódott a beszélgetések témája, De ma már nem kimondottan Morusról szól. Évente egyszer általában júniusra fókuszálva szerveztük meg, június 22. Morus Szent Tamás emlékünnepére. Próbáltuk ezt tartani, de azután elcsúszott ősz felé, mert a nyár egy kicsit nehezebb időszak abból a szempontból, hogy közönséget szólítsunk meg. Sorolnék néhány nevet, hogy kik voltak a mi vendégeink. Nemrég elhunyt Bolberitz Pál, Bőjte Csaba, Eperjes Károly, Jókai Anna, Bábel Balázs, Schäffer Erzsébet. Minden évben volt valaki, nevezetes előadónk, érdemes volt ezeket az esteket meghallgatni. Nem csak a vendég lépett föl, hanem igyekeztünk egy kis kulturális körítést, keretet adni a programnak. Néha néptáncosokat is hívtunk, volt zenei betét a Weinerből, akiket Héra András vagy Kállay Gábor tanár urak delegáltak. A végén pedig un. állófogadást, agapét tartottunk, ahol az Egyesület hölgytagjai nagyon kitétek magukért, mert ott lehetett bemutatni milyen finom süteményeket tudnak készíteni. Az estet mindig ez zárta.

Igen, ez a megvendéglés mindig alkalmat ad arra is, hogy utána beszélgetni is lehessen, és tényleg az emberi kapcsolatok meg tudjanak nyilvánulni. Úgy tudom, hogy karitatív tevékenységetek is van és gyűjtést is szoktatok szervezni. Kiknek szoktatok gyűjteni és miért tartjátok ezt fontosnak.

A karitatív tevékenység az örmezei idősök segítése. Mivel az egész Egyesületnek a célcsoportja elsősorban az itt élő idősök, akiknek az életén próbálunk egy kicsit segíteni, hogy színesebbé, gazdagabbá tegyük. Elég hamar kide-

rült, hogy a karitatív tevékenységnek is kell, hogy működjön nálunk. A pénzeket többnyire pályázati úton szoktuk megnyerni, vagy épp hozzátok kapcsolódva az Őrmező Ünnepe című rendezvényeken kitelepülünk, és ott lehet adományokhoz jutni, amelyet tombola tárgyak eladásával szoktunk biztosítani. Illetve a Kossuth Nevelőotthon kezdeményezése volt jó pár évvel ezelőtt, hogy ők is lángost sütöttek, eladták, és ami pénz befolyt azt viszont nekünk adták át, hogy mi hasznosítsuk a lakótelepen azok számára, akiknél úgy éreztük, hogy ez jelent egy kis segítséget. A segítség formája pedig az, hogy karácsonykor és húsvét előtt szeretet-csomagokat szoktunk házhoz vinni. Karbantartjuk azt a listánkat, amelyen követjük, hogy kik szorulnak rá, hogy érdemes őket felkeresni ajándékcsomagokkal. Persze megint a járványhelyzet az oka, hogy idén erre már nem kerülhetett sor, a gordiuszi csomót úgy vágtuk át, hogy ajándékutalványt adtunk számukra.

Tudtok most a pandémia idején kapcsolatot tartani a tagsággal és akár a megcélzott idősebb emberekkel?

Vannak a szentmisék, ahogy a járványhelyzet engedi, ahogy éppen nyitnak a templomok, vagy nem nyitnak a templomok, attól függően folynak a Szentmisék Őrmezőn. Ez a vasárnap reggel 8 óra továbbra is él és kőbe van vésve, csak most már a Közösségi Házból átkerültünk a Weiner Leó Katolikus Zeneiskola hangversenytermébe, ugyanis a Weiner katolikus iskolává vált. Ott nagyon sok emberrel tudunk beszélgetni, tehát a személyes kapcsolatok megvannak, de az olyan kulturális eseményeket, mint a hangversenyek, most nélkülözni kell.

Mire készültök még ebben az évben? Csatlakoztok-e bármilyen más programhoz társ-szervezőként?

Természetesen több ilyen dolog is van a tarsolyunkban. Várjuk, hogy újra lehessen nyitni és lehessenek koncertek, a másik pedig, hogy a Versmaraton kapcsán támadt egy ötlet, ami most van alakulóban. Egy program, amiben gyakorlatilag ezt meg lehetne valósítani. Ezen kívül az idén is meg szeretnénk valósítani a Morus Napot, ami valószínűleg szeptemberre tolódik.

Igen, a Közösségi Fesztivál az, amiről beszélünk, május utolsó szombatján. Az irodalmi séta, amit említettél, az tényleg, vezetett módon is meg tud valósulni, nem csak egyéni vagy családos verzióban. Azt gondolom, hogy most már azok az adatok, melyek a járvány kapcsán nyilvánosságra kerültek, biztató képet mutatnak, és úgy tervezzük, hogy mindenképpen az egyéni és családos részvé-

telű programok le tudjanak menni. De ugye Te is már szerveztél a programhoz olyan felkért művészt, aki már mindenképp szándékát mutatta azzal kapcsolatban, hogy szívesen részt vesz ebben. Készülünk abszolút közösségi programokkal is. Reméljük egy jó fogadtatású program lesz május 29-én.

Még egy kicsit zárásként beszéljünk arról, hogy mesélted, hogy általában pályáztok és így tudtok a saját programjaitokhoz, illetve a gyűjtések alapján is egy kis forrást teremteni. De hogy van-e esetleg valamilyen olyan lehetőség, amit tudnál mondani, amivel akár az általunk megszólított közönség is felétek akár tárgyi, akár pénzbeli támogatást tudna nyújtani.

Nagyon jókor hangzik el a kérdés, mert most még 1% gyűjtési időszak van. Mi közhasznú egyesület vagyunk, tehát be tudjuk fogadni az SZJA 1%-ot. Az adószámunkat a facebook oldalunkon is meg lehet nézni. Nagyon örülünk neki. Más módon esetleg adományokkal, a rendezvényeinken lehet minket támogatni, de leginkább az 1% az, amivel meg tudjuk szólítani az embereket. Köszönjük, hogy ha valaki ezt megteszi.

Köszönjük szépen, hogy velünk tartottál és minél többen olyan információhoz jutottak, amit eddig még nem tudtak az Egyesületről és kívánom, hogy akár a közös terveink, akár az egyéni terveitek sikeresen valósuljanak meg.

Nagyon köszönöm, és emellett az együttműködési támogatást is köszönöm, hiszen a Közösségi Ház mellettünk áll és a programjainkat befogadja, illetve együttműködő támogatóként dolgozunk veletek.

Azt gondolom, hogy ez így van helyén. Köszönöm szépen Rita a részvételt és a nézőknek köszönöm a figyelmet, viszontlátásra.

2021. április 9–12. XI. Versmaraton és
2021. május 29. Őrmezői Korzó Közösségi Fesztivál
Irodalmi séta Őrmezőn

Március táján még félve, reménykedve gondoltunk április 11-re, a szokásos költészet napi versmaratonra, vajon, hogy alakul addigra a vírushelyzet, kimehetünk-e a parkba verset ünnepelni. Sajnos ismét a 2020-ban már bevezetett on-line megoldáshoz kellett folyamodni, az Őrmezői Közösségi Ház így hirdette meg az eseményt, így lett ismét Újbudai Versmaraton, ezúttal a XI.

De az élet nem áll meg, a Közösségi Ház munkatársai nagy fába vágták a fejszéküket, a korábban elindított Közösségi Kezdeményezés keretében ismét fölvtették a fonalat, hogy EU-s pályázatban Őrmezőre közösségi fesztivált szervezzenek. Rengeteg színes ötlet, sok lelkes szervező és egyre testesedő színes program bontakozott ki 2021. május 29-re, amelynek a szervezők az Őrmezői Korzó Közösségi Fesztivál címet adták. A program egész Őrmezői lakosságát, kicsiket, nagyokat, családokat, fiatalokat, időseket megmozgató kulturális, helytörténeti, sportos és játékos, aktív részvételen alapuló fesztivál.

vál formáját öltötte, s csak az maradt hátra, hogy a rengeteg szervezést igénylő munka mellett a szervezők az eget kémleljék, vajon, a járvány szorítása és az átoltottság növekedése lehetővé teszi-e a fesztivál megrendezését. Ehhez a grandiózus munkához nagy csapat is szükségeltetett, Szegedi Zsuzsanna vezetésével a szervezőgárdába meghívták a helyi civileket, a képviselőket és sok-sok helytörténeti ismerettel rendelkező önkéntest. Így kapta a Morus a felkérést, hogy a hagyományosan hozzánk kötődő, testhezálló versünnepp újragondolásaként az itt élt költőknek is emléket állítva irodalmi sétára invitáljuk Őrmező polgárait.

A séta május 29-én szombaton délelőtt a Költők Parkjából indult, indító eseménye a Kalász Márton Kossuth díjas költő, műfordító, a nemzet művésze, Újbuda díszpolgára tiszteletére állított emlékpád felavatása volt.

A Krajcsovics Károly 2010-ben fölállított, három örmezei költő domborműveivel tisztelgő alkotásai mellé kívánczolt, hogy a ma is élő kortársról, Kalász Mártonról is megemlékezzünk. A padot az Önkormányzat munkatársa, Ábrahám Máté avatta föl. Ezt követően Kalász Márton rövid méltatása következett, majd Újfalusi Krisztina Kalász Mártontól olvasta fel kedvenc versét. A séta a XX. századi kortárs költők munkásságát fűzte föl, elsőként Kormos Istvánról az Őrmezei Általános Iskola 1.a és 1.b osztályos tanulói (Sachinger Eliza, Raffael Rafiz, Rideg Zsejke, Halmosi Lili, Baritz Zoé, Fehér Lilien, Pozderka Gréta Luca és Juhász Bendegúz) stílszerűen egy Vackor vers-

sel emlékeztek meg a költő emlékét őrző oszlopnál. Az avató és a gyermekek szavalása alatt örmezői mértékkel mérve hatalmas tömeg gyűlt össze. Az útvonal a továbbiakban a XX. századi kortárs költők örmezői lakóhelyét járta be, miközben az egyes megállók közötti úton a sétát vezető Makrai Rita, az Örmezői Morus Szent Tamás Egyesület képviselőjében az adott költő életéből mesélt érdekességeket, kevésbé ismert részleteket, míg a megállónál művészek tolmácsolásában irodalmi illusztrációk hangzottak el.

A Menyecske utca 25-nél, Kálnoky László egykori lakóházánál Bakos Veronika, a Tarka Színpad művésze mondta el Kálnoky: Október című versét.

A séta szép számú résztvevőjéhez már az út elején csatlakozott Trokán Péter Jászai Mari-díjas érdemes művésznünk, aki maga is anekdotázgatott.

Különösen Zelk Zoltánnal kapcsolatos emlékeit osztotta meg a hallgatósággal. A Menyecske utca 1. számú házban lakott haláláig a költő, az itt lévő emléktáblájánál a szintén örmezői kötődésű művész egy ritka, kedves verssel (Mi van az asztalfiókban?) idézte meg a költőt. A házzal szemben áll az általános iskola, amelynek egyik helyiségét Zelk Zoltán hagyatékából a költőnek emléket állító emlékszobának rendezte be az iskola vezetője. A program eredeti terve tartalmazta az emlékszoba meglátogatásának lehetőségét is, de az idő rövidsége miatt csak a későbbi egyéni látogatás ötletét vihették magukkal a résztvevők. Ezen a ponton csatlakozott a sétálókhoz Bartha László, aki a vezetést átvéve Kréher Péterről, a festő, akció- és performance művésztől mesélt nekünk izgalmas történeteket, majd a Közösségi Házhoz érkezve, ahol is a Kréher Péterről elnevezett kiállítóterem adta az alkalmat, a költő munkáiból olvasott fel részleteket. A séta során nagyon sok információt hallhattak az érdeklődő résztvevők, amit még a helyenként erősebb szél sem tudott megzavarni. A sétavezető induláskor kvízlapokat osztott ki, hogy az út közben nyert ismeretek segítségével a sikeres kitöltők a séta végén értékes könyvjutalomban részesülhessenek, amelyeket a Közösségi Ház ajánlott fel.

Reméljük, hogy az irodalom és a versek szeretete tovább él Örmezőn, s a jövő évi XII. Versmaratonon ismét élőben találkozunk.

M A K R A I R I T A

2021. július.

Ismét változás történt a plébánia életében. Tihanyi Péter atya, aki 1 évet szolgált nálunk, bíboros úr más plébániára küldte tovább szolgálni. Charles atya, aki két és fél évet volt nálunk, haza tért Nigériába. Mindkét atyától az örmezői közösség is elbúcsúzott, meglepve őket ajándékainkkal. Kérjük a Jó Istent, hogy adjon nagyon jó egészséget és nagyon sok erőt mindkettőjüknek az új feladatokhoz. Őrizzenek meg Minket a szívükben, ahogy mi is szeretettel megőrizzük kedves személyüket. Augusztus 1-jével Riesz Domonkos káplán atya kezdte meg plébániánkon szolgálatát a szemináriumi évek után közvetlen. Albert Jolán verseivel köszönt el a két atyától. (Engedélyével közöljük a két verset)

Köszönet a Teremtőnek!

Sok szeretettel: Charles atyának

*Jöttél idegen országból
Keresztelt tüzdelt magyar földre;
Általad egy csoda érett,
Mert kísért szülőfölded csöppje.*

*Alázattal tanítottad,
Mosolyogva, kacagva éljünk,
Bűnkat, bajunkat feledve,
Dalolva Jóistenhez térjünk.*

*Szívedben öröm sugara
Kivirágzott a magyar földön,
Gazdagabb lettél általa,
Őrizd, s ápold! – össze ne törjön.*

*Bárhova is visz a sorsod,
Vidd messze a magyar nép hírét!
Erős, bátor, harcban edzett
Testvéri szeretetünk fényét.*

*Köszönjük a Teremtőnek!
Hogy a templomunkba vezetett,
Gondolj szüntelenünk arra,
Téged nagyon-nagyon szeretett.*

Regnum Marianum

Sok szeretettel Péter atyának

*Búcsúmise; – harangoznak;
Az emberek hálát adnak.
Júliusi naplementén,
Köszönet! az egekig ér.*

*Fejed oltár fölé hajtod,
Szentostyát magasra tartod;
És mi felemeljük fejünk,
Úr Jézust elhoztad nekünk.*

*S e parányi beállt csöndbe'
Magasság ereje tölt be...
Majd így emlékezünk Terád,
Regnum Marianum: szolgálád!*

*Szolgálatod megköszönjük,
Sok szép szavad szívbe véssük.
Szűzanya őrizzen Téged,
Szent Gellért kísérje élted!*

2021. augusztus 28.

Zarándokút Mátraverebély-Szentkútra és Szécsénybe

2020-ban elmaradt a zarándokút a járvány miatt, de ebben az évben kihasználva a nyári kedvező járványügyi helyzetet megszerveztük a plébániával közösen a zarándokutat. Célunk főleg Mátraverebély-Szentkút volt, hogy a kegyhelyen imádkozzunk Szűz Mária segítségéért. Kelemen Imre atya a szentmisét is a járvány mielőbbi megszűnéséért és a keresztény Magyarország fennmaradásáért ajánlotta fel. Öröm volt látni, hogy milyen szépen felújították a kegyhelyet és környékét, mely egyben kellemes kirándulóhely is lett. A zarándokház Szent Jakab éttermében megebédeltünk, majd ezután elindultunk Szécsénybe. Itt a Forgách kastélyt és a Ferences templomot látogattuk meg. Egyesületünk részéről 14-en vettünk részt a kiránduláson, és valóban úgy éreztük, hogy feltöltöttünk lelkileg. Íme rövid történeti leírás a Szentkútról és Szécsényről.

Mátraverebély-Szentkút

Az első gyógyulás a XIII. században történhetett, amikor a Szűzanya karján a kis Jézussal egy verebélyi kisfiúnak megjelent. Egy verebélyi pásztor születésétől fogva néma gyermekével együtt őrizte a csordát itt az erdőben. A gyermek megszomjazott. Elmaradt kissé apjától és vizet keresett. Egyszerre egy fa lombjai között megjelent neki a Boldogságod Szűz Mária a kis Jézussal, és egy lópata alakú mélyedésben felcsillanó forrásvízre mutatott. A fiú lehajolt, ivott és utána nyomban atyja után kiáltott. Az apa alig akart hinni a fülének. Álmélkodva kérdezte fiától: „mi történt veled?” A fiú örömtől sugárzó arccal felelte: „Egy csodás szépségű és jóságos arcú asszonyt láttam az imént, kisgyermekkel a karján, aki egy forrásra mutatott. Ittam a forrásból és azonnal tudtam beszélni.” Az apa megnézte a forrást és ásni kezdett. Lassan kiszélesedett a nyílás, és ebből lett a SZENT KÚT! Régi iratok nem adnak felvilágosítást arról, mikor történt ez a jelenés és a csodás gyógyulás. Minden kétséget kizáró módon biztos, hogy a Szent kút a török hódítás idején már megvolt.

A mátraverebélyi községi templom okmányai szerint, a Szentkút területét az 1690-es évekig alig járható őserdő borította. Csak a bátrabbak jöttek ide a helyet jól ismerő vezetővel, hogy iganak a forrásból, és vizet vigyenek otthonukba. A Szentkút mellett csak egy kis fakápolna állt, melyet a törökök 1542 és 1544 között felégették. A Monumenta Vaticana IV. kötetének 252. lapján, a 312. oklevelében, 1400. nov. 9-ről keltezve azt találjuk, hogy IX. Bonifác

pápa a verebélyi Nagyboldogasszony templomnak azt a búcsút engedélyezi, ami Assisiben, a Porcinkula templomában, és Aachenben a Szent Szűz templomában a Szent Margit ünnepén nyerhető. A templom rektorának megengedte, hogy Szűz Mária mennybemenetelének ünnepén, és azt közvetlenül

megelőző három napon 12 gyóntatót alkalmazhasson. Ebből a hivatalos okiratból kitűnik, hogy Verebélyen 1331-ben már volt templom. Az okmányban először 1290-ben szerepel Szentkút: „ad fontem Vereb”. Szent László ahány templomot épített, mindegyiknek Nagyboldogasszony titulust adta, ahogy a verebélyi templom is Nagyboldogasszony oltalma alatt áll. A fenti okiratok alapján megállapíthatjuk, hogy Szűz Mária megjelenése és néma pásztorgyerek megszólalása Szent László király halálának éve, 1095 és szentté avatásának éve, 1192 között lehetett.

1970-ben Szent VI. Pál pápa a kegytemplomot „basilica minor” címmel tüntette ki. 2006-ban a Nagyboldogasszony búcsún Erdő Péter bíboros, prímás a Magyarország legjelentősebb búcsújáróhelyét Nemzeti Kegyhellyé nyilvánította.

A szépen felújított barokk stílusú kegytemplom bejárata felett Verebélyi és az építést befejező Almássy család címerei láthatók. A homlokzaton két oldalt Szent Pál és Szent Péter, míg középen Szűz Mária szobra foglal helyet.

A szentély középpontjában a főoltár fölött helyezték el a templom öltöztet-

hető kegyszobrárt, amely Szűz Máriát a karján a kis Jézussal ábrázolja, és a XVIII. században készült.

A szabadtéri oltár mozaikkompozícióját a szlovén Marko Ivan Rupnik, jezsuita teológus, mozaikművész készítette.

Szécsény, Forgách-kastély

A mai épület elődjét, a várkastélyt, a Kacsics nemzetségből származó Szécsényi Tamás, vagy fiai kezdték el építeni a 14. század második harmadától. A török háborúk azonban nagy pusztításokat okoztak az épületben. Koháry István 1690-től folyamatosan renováltatja a végvár külső falait és a várkastély épületeit. A zálogjogon birtokló Kohárytól Forgách János nógrádi főispán és felesége Cziráky Margit visszaszerezte az uradalom nagy részét 1739-ig. 1753-ban Forgách János fiatalabbik fia, Zsigmond örökölte a birtokot. A szécsényi kastély 1750-1760 közötti barokk átépítése így nagy valószínűséggel Zsigmondhoz köthető. Forgách Zsigmond után második fia József öröklí, a nagy angolpark létesítése az érdeme. A 19. század második felében a Pulszky család birtokolja a kastélyt, kivéve az 1849-1867 közötti időszakot, amikor a császári kincstár tulajdona volt. 1900-ban Gross Jenő budapesti ügyvéd vette meg és 1943-ban adta el báró Liphay Bélának. A háború erősen megrongálta az épületet, felújítása az 1960-as években kezdődött. A legutóbbi felújítás 2005 nyarán történt.

Felújított Forgách-kastélyban működik a Kubinyi Ferenc Múzeum 1973 óta.

A múzeum 1979. február 1-én vette fel hivatalosan a megyében elsőként régészeti kutatásokat folytató Kubinyi Ferenc nevét, tisztelegve ezzel a neves tudós előtt. Régészeti és történeti gyűjtőkörrel rendelkezik az intézmény, területi múzeumként.

A Ferences templom gondozott parkban, az egykori várkerület északnyugati végén áll az 1332-es pápai engedély alapján épített nagyméretű műemlék templom. Szentélyében a 14. század gótikus stílusjegyei láthatók. Legértékesebb része a sekrestye, amelynek szép csillagboltozatát egyetlen nyolcszögű figurális fejezetű pillér tartja. A jelenlegi barokk hajót 1696-ban építették hozzá. A kolostor 1694-1734 között épült boltozatos kerengővel és zárt díszudvarral. A templomból juthatunk fel a kolostor gótikus boltozatú emeleti szobájába, ahol Rákóczi fejedelem megszállt. 1989-ben a ferencesek újra birtokukba vették az épületet.

Szécsény várának maradványai

Az Ipoly-völgy szélén, a folyó hajdani teraszának peremén állt egykor a vár. Építésének pontos ideje nem ismert, egy 1461-ben keltezett oklevél már megemlékezik róla. Egykor a ferences templomot és a kolostort is magába foglalta. A 16. század második felében Disznóssy Ferenc várkapitány felgújtatta. Az egykori gótikus vár falainak maradványát a Forgách-kastély építéséhez használták fel. A külső tornyokkal, széles árkokkal és palánkkal erősített várból csak falrészek, a kilátónak használt északnyugati sarokbástya és a 10 m átmérőjű, kör alakú északkeleti sarokbástya (Bástyamúzeum) maradt meg. (forrás: Szécsény város honlapja)

2021. szeptember 17. - Morus Nap

Morus Szent Tamás napjához, június 22-hez kötvé, a pandémia miatt idén sem tudtuk időben megrendezni a Morus Napot. Ahogy a járványhelyzet a nyár beköszöntével javult, úgy nőtt az egyesületünk reménye is, hogy nem marad el az ünnep. Hasonlóan, mint az egész magyar nemzet és a világ katolikus közössége ugyanígy reménykedett és imádkozott azért is, hogy a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus (NEK) idejét se zavarja meg most már semmi. A Kongresszus ikonikus internetes címe, azaz iec2020.hu szimbolikusan azt jelezte, hogy csak az időpontok változtak, de az egy évvel ezelőtti célok és remények maradtak.

A Morus Nap szeptember 17-én megvalósult ünnepét, immár az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus sikeres befejezését követő héten tartottuk, amikor még friss volt az élmény és az öröm az egyesület minden tagjában. Az előadást megelőzően a Weiner Leó Zeneiskola és Zeneművészeti Szakgimnázium rézfúvós kvintettje Bálint Rezső tanár úr vezetésével adott koncertet. Az előadott zenedarabok egy utazás volt a stílusok és a korok között. Az első mű Tielmann Susato németalföldi reneszánsz zeneszerző szvitjének I. és II. tételé volt. Ezt követte 200 évvel később barokk zenei korban élő zeneszerző, Giovanni Battista Pergolesi (1710-1736) egy csodálatos műve; az Agnus Dei. Megjegyzendő, hogy Pergolesi, aki mindössze 26 évet élt nagyon termékeny zeneszerző volt, többi között híres, utolsó műve Stabat Mater volt. Pergolesi műve után XX. századba „repültünk”. A XX. század magyar zenének konzervatív, hagyományt őrző vonalát képviselő Weiner Leó művét hallgattuk meg, aki maga is sok rézfúvós formációra hangszerelt darabokat.†Sztán István tanár úr volt, aki kiválasztott 3 magyar népdalt Weiner Leó hangszereléséből, és átültette 5 rézfúvós hangszerre: *Zöld erdőben*, *Bujdosik az árva madár*, *Szőlőhegyen keresztül*.

Előadónk: a Kelenföldi Szent Gellért Plébánia plébánosa Kelemen Imre atya

Előadása – személyes élményekkel ötvözve – az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus – Budapest 2020 (NEK) előkészületeiről, eseményeiről, spirituális és történelmi jelentőségéről szólt.

A mindössze 40 éves Kelemen Imre atya bemutatkozásként röviden ismertette papi életének állomásait, a 2009-es szentelését követően. Első kápláni helye a Budapest- Pestszentlőrinci Mária Szeplőtelen Szíve Főplébánián 2012-ig tartott, amikor Erdő Péter a római Pápai Magyar Intézetbe küldte, hogy a Santa Croce Egyetemen liturgikából szerezzen licenciátust. A római tanulmányok után a bíboros úr érseki titkári teendőkkel bízta meg és szertartásmesternek kérte fel, valamint megbízta még a Főegyházmegyei Hivatal irodaigazgatói teendőivel is egészen 2021-ig. A sok adminisztratív, hivatali feladat után azonban többször kérte Erdő Péter bíborost, hogy lelkipásztori, plébániai beosztást kaphasson, amit a főpásztor 2020-ban teljesített is. Így kapta meg a Kelenföldi Szent Gellért Plébániára történő plébánosi kinevezését (2020. aug. 1.), azzal a kéréssel, hogy minden erejével segítse az 52. budapesti Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus előkészületeit és sikeres megvalósítását. Ennek keretében Imre atya részt vett a NEK-programfüzet összeállításában (Adoremus különkiadás) és a szentmisék és zsolozsmák idegen nyelvű liturgikus szövegeinek szerkesztésében és még számos feladatban. A NEK-re történő visszaemlékezés kapcsán Imre atya felidézte egy ismétlődő gyermekkori élményét, amikor is a 40 napos nagybójtj időben a hittanos gyerekek komolyan készültek Húsvét megünneplésére. Majd, amikor elérkezett az ünnep, részt vettek a vasárnapi szentmisén, utána következett a családi ebéd. Húsvéthétfőn – szokás szerint – mentek locsolkodni. A templomban még égett a húsvéti gyertya, de ő mindig úgy érezte, hogy ez nagyon kevés volt a hosszú készület után.

Imre atya ezért azt szeretné, hogy a NEK élménye, hatása, gyümölcsei tartósak legyenek, hiszen erre az egy hétre – a pandémia miatt is – több mint öt éven át készült a katolikus egyház hívő közössége. Már öt évvel ezelőtt ismerhettük a választott „Minden forrásom belőled fakad” jelmondatot és emlékezünk arra is, hogy minden vasárnapi szentmise után a templomban imádkoztunk a kongresszus sikeréért. Sokan őrzik azt a kis képet, amelynek egyik oldalán az ima szövege olvasható, a másik oldalán pedig egy szentségtartó képe látható. Lezárult az eucharisztikus világtalálkozót előkészítő több éves misszió is, amelynek keresztjét Ferenc pápa áldotta meg Rómában a magyar püspökök ad limina apostolorum látogatása alkalmával 2017 novemberében.

Imre atya nagy örömmel mondta, hogy országjárásának utolsó állomásaként, mintegy 70 ezer kilométer megtétele után, a „mi templomunkba, a kelenföldi Szent Gellért-templomba is megérkezett a NEK választott szimbóluma, a csodálatos szépségű hatalmas, a magyar történelmi múlt stílusát hordozó Missziós kereszt, Ozsvári Csaba ötvösművész alkotása”. A kereszt középpontjában, egy ezüst tokban a Szent Kereszt ereklyéjét helyezték el, a leveles díszek fordulataiban pedig mintegy 35 magyar, illetve magyar vonatkozású szent ereklyéi vannak. A kereszt missziós küldetését és misztériumát erősíti, hogy először a Budapesti Városmisszió szolgált 2007-ben.

Arra is gondolni kell, hogy a XX. század óta a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus egyre inkább egy világméretű ünnepségsorozat lett, amely az Eucharisztia megismerésének és tiszteletének elmélyítését szolgálja. Ebben a sorozatban a Budapesten szeptember 5-12 között tartott esemény az 52. kongresszus volt. Egy hét után is joggal mondhatjuk világeseménynek, amelyet a kor internetes világához illően óriási médiaérdeklődés kísért itthon és külföldön. Imre atya itt buzdított arra, hogy akinek lehetősége van internetes böngészésre, saját szorgalomból is ismerkedjen meg az 1938-as eseménnyel, mert igazi lelki kincseket találhat a leírásokban.

Visszatérve a múlt heti eseményekre, Imre atya nagyon sok személyes élményt őriz, de lehetetlen egy előadásban felidézni a NEK és személyesen számára is nagyon fontos momentumokat. Például Erdő Péter bíboros úr váratlanul őt kérte fel a pápai szentmisén arra, hogy a Missziós kereszt kicsinyített másolatát ő adja át Ferenc pápának, amely szintén egy csodálatos alkotás. Embert próbáló feladatot jelentett, amikor a nyitó szentmisére egy hét alatt kellett elintézni, hogy a fehér napernyők, majd a záró szentmisére még a fehér kalapok is elkészüljenek, hiszen észlelték, hogy a nagy melegben többen rosszul lettek – még az idősebb paptársak között is. A szervezési munkához hozzátartozott az ültetési sorrendek kialakítása, a részvevők ruházatának terveztetése és elkészíttetése.

Az egész hetet áthatotta a természet ragyogása, mintha a főváros őrangyala, Gábiel arkangyal maga őrködött volna a kék ragyogás fenntartásában. (Ezért is szükség volt a záró, pápai misén a fehér kalapok beszerzésére, de az, hogy ez is sikerült az is a csodák közé tartozik.)

Az esti fáklyás körmeneten a papság is kísérte a bíboros úr kocsiján felállított légies szépségű arany szentségtartóban az Eucharishtiát. A 157 centiméter magas, 81 kilogramm súlyú, ezüst és aranyozott ezüst felhasználásával elkészített szentségtartó messziről látszott az Andrásy úton. Messzire hangzott az Andrásy úton a hívek által énekelt NEK himnusza is, amely

ugyanaz lett, mint amit 1938-ban énekeltek – „Győzelemről énekeljen Napkelet és Napnyugat...”

A Hungexpo programjai mindig zsúfolásig megteltek. Minden előadó, akár külföldről érkezett, akár hazai volt, az előadásuk hiteles tanúságtétel volt és egyfajta magasabb rendű evangelizációval ért fel. A hazai előadók sorában Áder elnök úr is mélységes hitéről tett tanúságot.

Nagyon sokat lehetne beszélni a 12 Hírnök tanúságtételéről is. 83 évvel az 1938-as budapesti eucharisztikus világkongresszus után és 83 nappal a 2021-es világesemény előtt, ünnepélyesen bemutatták az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus himnuszát és az esemény 12 hírnökét. A hírnökök a világi társadalom által elismert szereplők voltak, akik a társadalom szinte minden szegmensét leképezték. A hírnökök bejárták szinte a Kárpát-medencét és tanúságtételükkel evangelizálva óriási – és reményeink szerint – maradandó lelki élménnyel gazdagították a hallgatóságukat.

Imre atya záró gondolata:

„Most egy héttel a világrendezvény befejezése után erősen foglalkoztat az a gondolat, hogy mennyire érintette meg ez a csodálatos esemény – elsősorban a magyarok szívét és lelkét. Számunkra, – akik hasonló szellemiségű körben mozgunk – egyértelmű pozitív a NEK hatása, bár a lelkeség és a hűség fenntartása számunkra is fontos feladat. Vajon mennyire jutott el a NEK üzenete a nem hívőkhöz? Lesz a nem hívők számára is tovagyűrűző hatása?

Hála Istennek a katolikus média révén a rádióban, a tévében és az Interneten nemcsak hozzáférhető lett a NEK eseménysorozata, de az internettel újra és újra láthatók lettek. Több hívő jelezte, hogy munkájuk és egyéb elfoglaltságuk miatt élnek is a visszanézés által adott lehetőséggel.

Végül is ez a mi kérdésünk. Megvolt, szép volt, jó volt, tulajdonképpen miért csináltuk ezt? Adjunk erre az életünkkel jó válaszokat.”

Függelék: A történeti hűség kedvéért érdemes felidézni a kezdeteket és az előzményeket, mondta Imre atya.

Az Eucharisztia különleges és ünnepélyes tiszteletét 1874-ben egy fiatal francia lány a tours-i Émilie Tamisier kezdeményezte, aki egy eucharisztikus zárandoklatot szervezett Avignonba. Ezt követően Franciaországban minden évben megszervezték a zárandoklatot, pedig a keresztényüldözések rendre akadályt jelentettek. A francia határt a zárandoklat először 1905-ben lépte

át. A római világkongresszuson maga X. Piusz pápa, az Eucharisztia nagy tisztelője is részt vett, aki elhatározta, hogy ezután valamennyi világkongresszusra elküldi hivatalos követét. Fényes külsőségek között zajlott az 1912-es bécsi, majd szerényebb körülmények között és inkább lelki megújulást hirdelve az 1913-as máltai és 1914-es lourdes-i kongresszus. Az első világháború és a feszült történelmi helyzet miatt a következő eseményt csak 1922-ben tartották meg, Rómában. Nagy változást hozott az 1926-as chicagói rendezvény, amely az amerikai szokás szerint szinte óriási fesztivállá vált. Közel egy millióan járultak szentáldozáshoz, hatvanezer tagú kórus énekelt, a főünnepségeknek helyt adó stadionban a Szent Péter-bazilika főoltárának hű másolatánál mondták a szentmisét. A chicagói kongresszuson magyar küldöttség is részt vett Csernoch János primás vezetésével.

Ettől kezdve a zarándoklat nemzetközi jellege kiteljesedett. 1928-ban az ausztráliai Sydney, 1930-ban Szent Ágoston halálának 1500 éves jubileuma miatt Karthágó, 1932-ben Szent Patrik partraszállásának 1500 évfordulóját ünneplő Dublin adott otthont az eucharisztikus világkongresszusnak. Az 1934-es Buenos Aires-ben rendezett 32. kongresszus azért emlékezetes, mert itt képviselte először a pápát kúriai bíboros, Eugenio Pacelli bíboros-államtitkár – a későbbi XII. Piusz pápa. 1937-ben a Fülöp-szigeteki Manilában gyűltek össze a hívők. Itt elérkeztünk a 34. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszushoz, amelyet 1938-ban Budapesten rendeztek meg, ahol mintegy 500 ezer budapesti és vidéki hívő vett részt. Az ünnepi megnyitón Pacelli bíboros azt mondta: „Az eucharisztikus Krisztussal ma is úgy bántanak, ahogyan bántak Krisztussal földi életében”.

2021. szeptember 24. Kopjafa koszorúzás

Örmezői Általános Iskola udvarán, Szent Gellért napján, egyben a Szent Gellért Templom búcsúnapján idén is megkoszorúztuk a Szent Gellért tiszteletére felállított Kopjafát. Az általános iskola növendékei most is szép ünnepi műsorral készültek, melyben megemlékeztek Gellért életéről. Az igazgató, Ujkériné Diviák Mária mindig gondot fordít rá, hogy minden évben újabb és újabb tanulók vegyenek részt a megemlékezésen. A Szent Gellért Plébánia plébánosa, Kelemen Imre atya tartott beszédet, utána egyesületünk korábbi elnöke Makrai Rita az alábbi beszédet mondta az ünnep alkalmából. Az ünnepi beszédek után az általános iskola diákjai, a Napsugár óvoda óvodásai és Egyesületünk elhelyezték koszorúikat a Kopjafa tövében.

Kedves Ünneplők!

Immár több éve, hogy ünnepléseink során rövid anekdotákat ismerhetünk meg Szent Gellért püspök életéből. Kérem, fogadják szeretettel Kós Károly „Az országépítő” című könyvéből származó anekdotát.

„Nyáreleji napon volt Imre herceg tizenkettedik születésnapja. S azon a napon Gellért pap a király elé járult: A munkát, melyet vállaltam, Uram és királyom, íme, megtettem. Henrik Úrfi kinőtt az én gyenge kezem alól, s eljött az ideje, hogy most megtanulja azt, amire én nem taníthatom meg, mert magam is tudatlan vagyok abban. Én megtanítottam engedelmeskedni, most meg kell tanulnia parancsolni. Megtanítottam, hogy aki közel dobja meg, azt ő kenyérral dobja vissza; most meg kell tanulnia, hogyha valaki egy ujjal is bántja, azt irgalom nélkül sújtsa le az ő ereje. Megtanítottam, hogy az igazságért szenvedést, és ha kell, halált vállaljon; most meg kell tanulnia, hogy az igazságért fegyvert fogjon, és ha kell, öljön és gyilkoltasson. Megtanítottam, hogy az Isten országa az alázatosaké és gyengéké; most meg kell tanulnia, hogy az ország az uraké és az erőseké. Bőjt-re és megtartóztatásra tanítottam, és most meg kell tanulnia a mulatozást, vigadást és tobzódást. megtanítottam, hogy a szegénység és egyszerűség áldása az embereknek; most meg kell tanulnia, hogy a gazdaság és pompa a királyok ékessége. Megtanítottam, hogy testvérül szeressen minden emberfiát; most meg kell tanulnia kegyelem nélkül megtiporni és elpusztítani embereket, nemzeteket és birodalmakat. Megtanulta, hogy aki fegyvert fog, fegyver által vész el; most meg kell tanulnia, hogy bizony elpusztul az, aki idejében nem vonja ki fegyverét. Megtanítottam, hogy igaz ember megbocsát azoknak, akik ellene vétének; most meg kell tanulnia, hogy irgalom nélkül büntesse azt, aki ellen támad.

Tanítottam az én Henrik fiamat jámborságra, irgalmasságra, szerénységre és alázatra, most meg kell tanulja a büszkeséget, az irgalmatlanságot, az uralkodást. Mindazt kell most már tanulnia, amihez én nem értek, amit nem tudok, amiben nem hiszek, amit nem is akarok tudni, mert ellenkezője annak, amit hiszek és amit Krisztus Urunk élete példáz. Most tehát bocsáss el engemet kegyelemben, Uram és királyom, hogy szolgálhassam az én uramat Istenemet, az én lelkem szerint...

S Gellért pap gyalog és mezítláb, durva szőrcsuhában és kender kötéllel a derekán, hajadonfővel elindult a bencés klostromba, ami a bakonyi rengeteg tölgyerdőségek között volt, hogy ott magánosságban, jámbor imádkozással és elmélkedéssel szolgálja az ő kegyelmes mindenható Urát, az egy örök Istent.”

2021. október 26. Szent István terem látogatása a Budavári Palotában

2021. augusztus 20-án nyitották meg a várban a Szent István termet. Óriási érdeklődés volt iránta, ezrek álltak sorban, hogy megnézhessék ezt a csodát. Már ekkor elhatároztuk, hogy amint lehetőség lesz időpontot fogunk foglalni a terem meglátogatására. Végül október 26-án kedden a déli órákban az előre egyeztetett időben tizenöten beléptünk a Szent István terembe, ámulva és csodálva néztük ezt a valóban fantasztikus alkotást.

A Szent István-terem megszületése

A palota déli összekötő szárnyában kapott helyet a Szent István-terem, amely egy valódi ékszerdoboz volt. Belseje román stílusban készült, ám bizonyos pontokon az alkotók teret engedtek például a magyar ornamentikának, a magyaros jellegnek is. Hauszmann a magyar iparosmesterek legjobbjait gyűjtötte maga köré, hogy együtt alkossák meg a századforduló magyar iparművészetének remekművét. A helyiség berendezésén dolgozott mások mellett Thék Endre, Strobl Alajos és Jungfer Gyula is, a helyiség központi eleme, a monumentális pirogránit kandalló pedig Zsolnay Vilmos gyárában készült.

A palota csodája

Az iparművészeti műrecek összessége elnyerte az uralkodó, Ferenc József tetszését is, aki elrendelte, hogy a berendezést az 1900. évi párizsi világkiállításon is be kell mutatni. A francia fővárosban felépített terem a közönség és a szakma előtt is sikert aratott, több más díj mellett a világkiállítás nagydíját is kiérdemelte. A Budavári Palotában 1902-ben átadott díszes szobát a nagyközönség is látogathatta.

A világháború pusztítása

A Budavári Palota épülete a második világháború alatt a bombázások és a hetekig tartó tűzvész miatt is jelentős károkat szenvedett. A pusztítás a Szent István-termet sem kímélte: a helyiség teljesen kiégett, berendezése megsemmisült. A termet a háború utáni évtizedekben sem állították helyre, többek között tárolóhelyiségnek használták.

Az újjászületés

A Nemzeti Hauszmann Program keretében korhű módon született újjá a Szent István-terem. Belső elrendezése, anyaghasználata, díszítése és bútorzata

mindenben az eredeti, hauszmanni elképzelést követi. A tervezést a fennmaradt tervek, vázlatok és fényképek segítették, az építést pedig olyan mesterek végzik országszerte mintegy húsz műhelyben, akik képesek az eredeti anyagok felhasználásával a lehető legpontosabban újra alkotni a díszes berendezést.

A mai mesterek munkája előtt Hauszmann több mint száz évvel ezelőtti szavaival tisztelgünk, aki munkatársai alkotását a következőkkel ismerte el: „A legnagyobb elismeréssel kell adóznom azoknak a kiváló művészeknek és iparosoknak, akik e munka létesítésében közreműködtek és úgy a felhasznált anyag, valamint a foganatosítás minősége tekintetében oly művet létesítettek, amely azt hiszem külföldön is elismerésben részesül.” (forrás: <https://szentistvanterem.hu/hu/kiallitas>)

2021. november 20. „Morus koncert”

Már talán csak a legöregebb indiánok emlékeznek rá, mikor is volt Őrmezőn utoljára Morus koncert, így meg sem kíséreljük a pontos meghatározást. November elején már biztosra vehettük, ha védettségi igazolással is és maszkban, de hurrá, újra összejöhetünk a zseniális Weineres növendékek hangversenyét meghallgatni. Hiszen ezért is jött létre anno a Morus, hogy egy szürke lakótelep hétköznapijaiba becsempéssze a művészetet.

Drukkoltunk, hogy megtöltsük a termet, és a járványhelyzet se rontsa az esélyeinket. És végül november 20-án Héra tanár úr majd' negyedszázados kitartó szervezése nyomán ismét összeállt az álomprogram. Lassan gyülekeztünk szombat este a Weiner folyosóin, majd fél 6-kor nagy örömmel láttuk, hogy megtelt a terem! Miért is vállaltuk, hogy a rekordokat döntőgető napi megbetegedésszámokkal dacolva mi zenét hallgassunk? Erre Kodály tanár úr már régen megadta a választ: „Lehet élni zene nélkül is. A sivatagon át is vezet út. De mi (...) azt akarjuk, hogy az ember ne úgy járja végig élete útját, mintha sivatagon menne át, hanem virágos réteken.”

Nos ezen a virágos réten bőven nyílt a zenei virágokból. A tanár úr, mint mindig, most is ontotta az apróbb zenetörténeti csemegéket, a barokktól a 20. századig vezetve minket. Bojtár László mohácsi népdalfeldolgozását trombitán hallgattuk Gál László előadásában, Albinonival bizarr párosításban, A barokk Telemann 3000 darabjából a g-moll trombitaszonátáját Baczkó Vincétől, Bach C-dúr szólószvitjét a Preludiumot Szabó Lilla gordonka játékaival, A „másik” Haydn, a Michael D-dúr kürtversenyét Hantos Gyulától, Francoeur E-dúr szonátáját Szokolai Lóránt gordonka tolmácsolásában, Takács Rebeka klarinét darabját Rossinitől. Míg Ökrös Zsuzsa Oscar Franz

dalát játszotta, az egyik koncertnyitó darab pedig az orosz Peskin trombita c-moll koncertje volt. A teljes hangverseny csúcspontját a statisztikák szerint legtöbbet játszott zeneszerző, Chopin Asz- dúr balladája jelentette Pantoleon Antonis érett tolmácsolásában. A hatalmas vastaps is érzékeltette, hogy közönségünk köszöni és értékeli a pompás élményt. Köszönet a felkészítő tanároknak, a kísérőknek, a fellépő növendékeknek és mindenk előtt Héra Andrásnak! Nagyon hiányzott már, és nagy örömet hozott. Az egyesület apró kedvességgel, édességgel köszönte meg a diákok szereplését, majd Szalánczi Gabi, elnökasszony mondott köszönetet a tanár úrnak és a közönségnek. Reméljük, a következő koncertre már nem kell két évet várni. *(Makrai Rita)*

Emlékezzünk...

2021-ben újabb három kedves tagunk hunyt el **Szollát Sándorné, Irénke, Dr.**

Komlósi Judit és **Nagy Ádám Domokos** személyében. Irénkének és Juditnak életútjuk rövid ismertetésével szeretnénk a kiadványunk lapjain is emléket állítani.

Isten békéje és örök világossága legyen velük!

Szollát Sándorné, Irénke (1930–2020)

Irénke 1930 áprilisában született egy négy gyermekes családban. Tőle tudtuk, hogy már gyermekkorától szívesen kézimunkázott, sokat horgolt és kötött. A későbbiekben horgolt angyalkáival, gyönyörű hímzéseivel sokaknak szerzett örömet.

A Szent Margit Gimnázium elvégzése után is a kez ügyessége révén tudott elhelyezkedni, és mint műszaki rajzoló, egészen a nyugdíjazásáig, közel 40 éven át dolgozott. Munkahelyén ismerte meg leendő férjét is. Férjével 4 gyermeket neveltek fel, 6 unokája született. Irénke, mint „Margitos öregdiák” mindvégig kötődött szeretett iskolájához. Boldogan emlegette, hogy egészségét, jó erőnlétét a Szent Margit Gimnáziumban tartott tornaóráknak is köszönheti, amelyeket később is kedves tornatanára, Zsuzsi néni tartott

régi diákjainak. Még a nyolcvanas évei vége felé is fiatalosan, sietősen lépkedett, egészségére sosem panaszkodott, A Morus Szent Tamás Egyesület tagjaként szívesen vett részt a közös programokon. Az Őrmezei Közösségi Házban tartott vasárnapi miséken kezdetektől részt vett. Nagyon kedvelte a Weiner Leó Zeneiskola hangversenyeit. A plébánia által szervezett kirándulásokba is örömmel kapcsolódott be.

Nagyon szerette a növényeket, tavasszal az erkélye mindig tele volt virágokkal. Sohasem unatkozott, a tétlenséget nehezen viselte. A járvány okozta bezártság, mint sokaknak, neki sem tett jót.

2020. december 13-án rövid betegség után hagyott itt minket. (Szollát Klára)

Dr. Komlósi Judit (1933–2021)

Judit 1933.szeptember 14-én született Szentgotthárdon. A háborús évek alatt Szombathelyen élt kishúgával és a fiatalon özvegyen maradt édesanyjával, aki gimnáziumi tanár volt. A gondos nevelésnek köszönhetően mindketten egyetemi diplomát szereztek: Judit vegyészmérnök, húga ügyvéd lett.

Judit édesanyám édesapámmal a Veszprémi Vegyipari Egyetemen ismerkedtek meg. Házasságukból két gyermek született Zoltán bátyám és én, Judit lányuk.

Az értelmiségi munka és karrier mellett a szüleimnél nagyon fontos helyet foglalt el a családdal való törődés, továbbá a barátokkal, ismerősökkel való figyelmesség és szeretetteljes kapcsolat.

Napjainkra már hét unokával és egy dédunokával gazdagodott a család.

Édesanyám példamutatóan törődött mindannyiunkkal, szíven viselte sorsunkat és gyakorlati segítséggel, praktikus tanácsokkal és főleg imával kísérte életünket. Halála nagyon nagy veszteség volt számunkra.

A bátyám így foglalta össze a temetésen háláját. Neki köszönhetjük a legnagyobb ajándékot, az életünket.
(Brandmair Judit)

Nagy Ádám Domokos (1932–2021)

Nemcsics Elek (tagtársunk) így emlékezik az elhunyra, legjobb barátjára: „Nekem igen nehéz arról írnom, hogy Ádám halálával mit vesztettem el.

Olyan közvetlen, őszinte barátság volt a miénk, amit ajándékként éltem meg. Mindenről tudtunk egymással beszélgetni. A lelki életben megélt tapasztalatainkról, az élet szépségeiről, a természet csodáiról és persze azokról a gondokról, amelyeket a fogyatkozó egészségünk mellett hazánk iránti aggodásunk okozott.

Ő volt az első és az egyetlen hosszú életem során, akit tiszta igaz szívvvel barátomnak mondhattam. Kérem a Jóistent jutalmazza meg boldogsággal új otthonában.”

Nagy Ádám kezdetektől egyesületünk tagja volt. Az utóbbi időkben már nem tudott részt venni programjainkon egészségi állapota miatt, de mindig követte az egyesület életét, sőt nagyobb adománnyal is támogatta azt.

2021. évi pénzügyi és karitatív tevékenységünk

Pénzügyi tevékenység

2021. évben sikeresen pályáztunk a Nemzeti Együttműködési Alap által kiírt pályázaton és 2021. április 1-től 2022. március 31-ig történő felhasználási lehetőséggel 262 000 forintot nyertünk.

Bevételeink ezen túlmenően magánszemélyektől kapott adományokból, közhasznú szervezetként az 1 %-os adófelajánlásokból, az Őrmező ünnepen, az Erzsébet napi „Erzsébet kenyér” és az „Egymillió csillag a szegényekért” akciókból befolyt adományokból, továbbá a tagdíjból tevődtek össze.

Karitatív tevékenység

A pandémia ellenére 2021-ben sikerült folytatni a húsvéti és karácsonyi karitatív tevékenységet is, igaz nem élelmiszer csomagot, hanem mindkét alkalommal 35-35 ajándék utalványt juttatunk el a rászoruló személyek, családok részére.

Egyszeri, 30000 forint adománnyal támogattuk a Kárpátaljai Ferences Misszió Alapítványt.

Függelék

Ferenc pápa Angelus előtt elmondott prédikációja, 2021. szeptember 12-én az Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus – IEC2020 záró szentmiséjén

Kedves Testvérek!

Az Eucharisztia jelentése: „hálaadás”, és ennek a szentmisének a végén, amely bezárja a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszust és budapesti látogatásomat, szeretnék szívből köszönetet mondani.

Köszönöm a nagy magyar keresztény családnak, amelyet szeretnék magamhoz ölelni különböző rítusaival, történelmével, a katolikus és más felekezetekhez tartozó testvérekkel, akikkel valamennyien a teljes egység irányába haladunk. Ennek kapcsán szívből köszöntöm Bartholomaiosz pátriárkát, testvéreimet, aki megtisztel bennünket jelenlétével. Külön köszönet szeretett püspök testvéreimnek, a papoknak, a szerzeteseknek és szerzetesnőknek és mindnyájatoknak, kedves hívek!

Külön köszönet mindazoknak, akik annyit fáradoztak ennek az eucharisztikus kongresszusnak és ennek a napnak a megvalósításán. Amikor újfent hálámat fejezem ki az engem fogadó állami és vallási vezetőknek, szeret-

ném kimondani: „köszönöm” nektek, Magyarország nép! A himnusz, amely végig kísérte a kongresszust, így szól hozzátok: „A kereszt volt ezer éven reménység oszlopa, most is Krisztus jele legyen jobb jövődnek záloga”. Ezt kívánom nektek: legyen a kereszt számotokra a híd a múlt és a jövő

között. A vallásos érzés ennek a gyökereihez olyannyira kötődő nemzetnek az éltető nedve. De a földbe szűrt kereszt nemcsak arra indít bennünket, hogy jól gyökerezzünk meg, hanem a magasba is nyúlik, és kitarja karjait mindenki felé. Arra hív, hogy ragaszkodjunk gyökereinkhez, de ne elégedjünk meg ezzel; hogy merítsünk a forrásból és adjunk inni mindazoknak, akik szomjaznak a mi korunkban.

Azt kívánom nektek, hogy legyetek ilyenek: megalapozottak és nyitottak, mélyen gyökerezők és másokat tisztelők. Isten éltessen!

Orbán Viktor miniszterelnök ajándéka a pápának

Őszentsége Ferenc pápa a budapesti Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus apropóján találkozott Orbán Viktor miniszterelnökkel. A magyar kormányfő e találkozás keretében Ferenc pápának ajándékozta IV. Béla egykori magyar király IV. Ince pápának írott levelének másolatát.

IV. Béla uralkodása alatt szenvedte el Magyarország a tatárjárást, a mongol csapatok hódító támadását. Az ország 1242-ben, óriási veszteségek árán, de túlélte az első mongol inváziót. Ezt követően az újjáépítést IV. Béla király kezdte meg kifejezetten keresztény alapokon, az egész keresztény civilizáció védelmében.

IV. BÉLA KIRÁLY IV. INCE PÁPÁHOZ

(1250. november 11.)

Krisztusban szentséges atyának, I[nce] úrnak, Isten kegyelméből a római szentegyház főpapjának, B[éla], ugyanazon kegyelemből Magyarország királya mindenben köteles és alázas tiszteletet.

Minthogy Magyarországot a tatárok pestise nagyobb részében pusztasággá változtatta és mint a juhaklot a kerítés, úgy veszik körül a hitetlen népek, mármint a rutének, brodnikok keletről, a bolgár és bosnyák eretnekek délről, akik ellen jelenleg is harcolunk seregünkkel, egyedül nyugatról és északról a németektől, mint azonos hitet vallóktól kellene országunknak a segítség némi gyümölcsét vennie, de innen is nem gyümölcsöt, hanem a villongás töviseit kell éreznünk, mikor az ország javait váratlan rablótámadásokkal ragadozzák el.

Miattuk, főként azonban a tatárok miatt, akiktől félni háborús tapasztalat tanított meg, mint a többi olyan nemzetet, akiken már keresztülgázoltak, országunk főpapjaival, és előkelőivel tanácskozva jónak láttuk, hogy Krisztus helyetteséhez és az ő testvéreihez meneküljünk, mint egyetlen, és a kereszténység végső szorongatottságában végső védelmezőhöz, hogy általunk Rátok is, és a többi keresztényekre is be ne következék az, amitől tartunk. Mert napról napra jönnek hozzánk a hírek a tatárokról, hogy nemcsak ellenünk készülődnek, akikre legjobban fenekednek, amiért ekkora csapás után is vonakodtunk meghódolni, holott minden más nemzet, amely ellen erejüket megmutatták, és főképp országunk keleti szomszédjai, mint Orosz-

ország, Kunország, a brodníkok, Bulgária, amelyek azelőtt jórészt a mi hatalmunk alá tartoztak, mind adófizetőik lettek, hanem az egész kereszténység ellen; s mint azt több szavahihető bizonyágból tudjuk, szilárdan elhatározták, hogy rövidesen egész Európa ellen teméntelen hadat indítanak.

Tartunk tőle, hogy ha ez a népség elérkezik, a mieink, akik nem tudnak és nem is akarnak a tatárok vad kegyetlenségével szembe szállni, akarataik ellenére félelemből meghódnak, miként már így cselekedtek elsorolt szomszédaink, ha csak az Apostoli Szentszék bölcs gondviselése előrelátóbban és hathatósabban meg nem erősíti országunkat, hogy megvigasztaltassanak a népek, amelyek ott laknak.

Főleg két dolog miatt írunk: hogy ne vádoltassunk se lustasággal, se hanyagsággal. A készség dolgában ezt mondjuk: amit a gyakorlati tapasztalat harci készségünkől megmutathat, azt már megmutattuk, mikor magunkat és a mieinket kitettük a tatárok soha nem látott erejének, és furfangjának.

De hanyagsággal sem vádoltathatunk, mert mikor a tatárok országunkban harcoltak ellenünk, a szóban forgó ügyben megkerestük az egész kereszténység három legfőbb udvarát, tudniillik a Tieteket, mint amelyeket a keresztények minden udvar urának és mesterének hisznek és vallanak, a császárét, amelynek szándékunkban volt magunkat is alávetni, ha az említett pestis idején nekünk hathatós segítséget és támogatást nyújt; megkerestük a franciák udvarát is, de mindezekről semmiféle vigaszt vagy segítséget nem kaptunk, csak szavakat.

Mi pedig ahhoz folyamodtunk, amihez lehetett, és a kereszténység érdekében megalázva királyi méltóságunkat, két leányunkat a rutének két hercegéhez, a harmadikat pedig Lengyelország hercegéhez adtuk nőül, hogy tőlük s más keleti barátainktól megtudhassuk a tatárok gondosan titkolt terveit, s így szándékaikkal s csalárd furfangjaikkal alkalmasabban szembe szállhassunk. Befogadtuk a kunokat is országunkba, és sajnos most pogányokkal védelmeztetjük országunkat, pogányokkal tiportatjuk le az egyház ellenségeit. Sőt a kereszténység érdekében elsőszülött fiunkat kun leánnyal házastottuk össze, hogy ezzel elkerüljük a még rosszabbat, és alkalmat teremtsünk őket keresztvíz alá édesgetni, mint azt már többükkel megtettük.

Mindezzel és egyebekkel szeretnők a szent főpap előtt világosan bebizonyítani, hogy ilyen szorongatott helyzetben Európa egyetlen keresztény uralkodójától s népétől sem kaptunk hasznos segítséget, csak a jeruzsálemi ispotályosok házától, amelynek tagjai kérésünkre nemrég fegyvert fogtak a pogányok és eretnekek ellen, országunk és a keresztény hit védelmére; ezeket rögtön el is helyeztük a legveszélyesebb területeken: túl a Dunán a kunok és

bolgárok határán, mert országunk megtámadtatásakor erre is kapu nyílt a tatárok serege számára. Erről a területről szeretnők remélni, ha szándékunkat és a mondott testvérek szándékát Isten is támogatja s az Apostoli Szék is kegyeskedik jóindulatába fogadni őket, hogy miként a Duna a konstantinápolyi tengerig hatol, úgy terjeszthetjük általuk a keresztény hit oltványait, és így a római birodalomnak, sőt még a Szentföldnek is hathatós segítséget nyújthatnak. Más részüket országunkban helyeztük el a Duna mellett épített váraink védelmére, mert ebben járatlan a mi népünk.

Abban állapotunk meg ugyanis sok tanácskozás után, hogy nekünk is, egész Európának is üdvösebb lesz, ha a Dunát várakkal erősítjük. Mert ez az ellenállás vize; itt szállt szembe Heraclius Koszroessel a római birodalom védelmében, itt álltunk mi is, bár felkészületlenül és súlyos csapás után, tíz hónapon át ellene a tatároknak, pedig országunk akkor még teljességgel várak és védők híján szűkölködött.

Ha ezt, ami távol legyen, a tatárok egyszer birtokba veszik, nyitva áll a kapu számukra a többi katolikus hitű ország felé, mert egyrészt itt nincs a keresztények felé útjukat álló tenger, másrészt családjaikat és csodálatosan sok állatukat alkalmasabban helyezhetik el itt, mint bárhol. Például hozhatjuk Attilát, ki keletről nyugat leigázására jöve, kezdettől fogva Magyarország közepébe helyezte székhelyét; a császárok viszont, akik nyugatról harcoltak kelet alávetésére leggyakrabban országunk határai között gyűjtöttek sereget.

Mindezekről tehát gondoskodják főpapi Szentségetek és kegyeskedjék gyógyító orvosságot alkalmazni, mielőtt a seb elmérgesedik. A bölcsek sokasága csodálkozik azon, hogy ilyen körülmények között Atyaságtok támogatta Franciaország királyának, az egyház e nemes tagjának Európa határaiból való távozását. Még inkább csodálkozik és nem szűnik meg csodálkozni azon, hogy az apostoli kegyesség annyira gondoskodik a konstantinápolyi császárságról meg a tengerentúli részekről, amelyek, ha elvesznének is – ami távol legyen –, nem ártana Európa lakóinak annyit, mintha egyedül csak a mi országunkat foglalnák el a tatárok.

Isten és ember előtt valljuk, hogy a szóban forgó dolognak oly nagy a szükségessége és fontossága, hogy ha az utazás különféle viszontagságai nem akadályoznának bennünket, nemcsak követeket küldenénk, akiket küldöttünk is, hanem személyesen vetnők magunkat lábad elé, hogy az egész egyház színe előtt odakiálthassuk a magunk mentségére, hogy ha a szentséges atya sem tud segítséget nyújtani, felszabadítjuk magunkat, hogy akarattunk ellenére, kényszerűségből megegyezzünk a tatárokkal.

Könyörgünk tehát, tekintse az anyaszentegyház, ha nem is a mi, de elődeink, a szent királyok érdemeit, akik teljes buzgósággal és alázattal alávetették magukat és igehirdetésükkel népüket is az igaz hitnek, s azt meg is őrizték a világ fejedelmei közt tisztán és engedelmesen, amiért nekik és utódaiknak, míg kedvezően mentek dolgaik, kéretlenül is megígértetett az Apostoli Szék részéről minden kegy és támogatás, ha a szükség úgy kívánná.

Íme tehát, most valóban fenyegetni látszik a nagy szükség, nyissátok meg az atyai szívet a hit védelmében a köz javára az üldöztetésnek emez idején, máskülönben, ha kérésünk, amely a római egyház híveinek annyira kedvező és annyira szükséges, elutasításban részesülne, amit nem hihetünk, nem, mint fiaknak, hanem mint mostohafiaknak, mint az atyai nyájból kizártaknak kellene szükségtől kényszerítve segítséget koldulnunk.

Kelt Patakon, Szent Márton püspök és hitvalló napján, november 11-én.

***Missziós Kereszt a Szent Gellért
Plébánián országjárásának utolsó állomásán 2021. augusztus 16-18.***

87 éves korában elhunyt Kalász Márton Kossuth-díjas és kétszeres József Attila-díjas költő, író, műfordító, egyetemi tanár, a Magyar Művészeti Akadémia (MMA) rendes tagja, a nemzet művésze. 2018 óta Újbuda díszpolgára.

Kalász Márton 1934. szeptember 8-án született Krisztmann Márton néven a Baranya megyei Sombereken. Tízéves koráig csak németül beszélt. „Egyszerre német is vagyok és magyar is vagyok, van egy anyanyelvem, a német, és van egy szellemi anyanyelvem és habitusom, amely összeköt engem a magyar kultúrával” – vallotta. Életét végig kísérte német gyökereihez való ragaszkodása: fordított és lektorált német szövegeket, többször járt Berlinben ösztöndíjasként, dolgozott a berlini Magyar Kulturális Intézet munkatársaként (1971-1974) és a stuttgarti Magyar Kulturális- és Tájékoztatási Központ igazgatójaként (1990-1994). 1998 és 1991 között a Vörösmarty Társaság, 2001 és 2007 között pedig a Magyar Írószövetség elnöke volt, közel két évtizeden át tanított a Károli Gáspár Református Egyetemen. 2011-től a Magyar Művészeti Akadémia rendes tagja volt. 1971-ben és 1987-ben József Attila-díjat kapott, 1996-ban a Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztjével tüntették ki, 2013-ban Kossuth-díjat kapott, 2016-ban a nemzet művészevé választották. 1988-ban költözött Órmezőre és 2021. december 30-án bekövetkezett haláláig élt itt. 2021. május 29-én Órmezői Korzó Közösségi Fesztiválon, akkor még az élő költőnek tiszteletére állított emlékpadoz az órmezői közösség és az önkormányzat avatta fel. Órmező nem felejt, nyugodjék békében!

